

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3219/2016. (XI. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfÉ.10/2015/7. számú határozata, a Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság SZÉ1/28/2015. számú határozata, valamint a Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/18. számú döntése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Dr. Kosza Yvette (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfÉ.10/2015/7. számú határozata, a Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság SZÉ1/28/2015. számú határozata, valamint a Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/18. számú döntése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] Az indítványozó alkotmányjogi panasa alapjául előadta, hogy határozott időre kinevezett bíró volt, amikor a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 24. §-a alapján kérelmezte a határozatlan idejű bírói kinevezését.
- [4] Az eljárással érintett bíró (az indítványozó) határozatlan idejű kinevezése céljából a Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/5-II. számon elrendelte bírói vizsgálatát, amit a Bjt. 71. § (1) bekezdés, valamint a bíró és a bírósági vezető munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 2011. évi 4. számú szabályzat (a továbbiakban: OIT szabályzat) és a Fővárosi Törvényszék Általános Elnökhelyettese 2013.El.II.B.12/37. számú Tájékoztatójában, annak a közigazgatási ügyekben eljáró bírákra vonatkozó mellékletében foglalt előírások szerint folytattak le. Ezen rendelkezésekre tekintettel, a vizsgálatot végző csoportvezetők megállapodása alapján, a vizsgálat az eljárással érintett bírónak mind a közigazgatási, mind a gazdasági ügyek vonatkozásában végzett tevékenységére kiterjedt.
- [5] A lefolytatott vizsgálat alapján, a Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/18. számú, – az indítványozó bírói munkájának értékelése tárgyában született – döntése alkalmatlan minősítést állapított meg. Ezt követően az elsőfokú szolgálati bíróság megállapította az eljárással érintett bíró alkalmatlanságát. Az indítványozó jogorvoslati kérelmet nyújtott be. A másodfokú szolgálati bíróság az elsőfokú határozatot helybenhagyta és megállapította, hogy az indítványozóval szemben a felmentési ok fennáll. A másodfokú szolgálati bíróság a határozata indokolásában többek között rámutatott, hogy a Bjt. 24. § (2) bekezdése alapján elrendelt, az indítványozó mint határozott időre kinevezett bíró munkájának értékelésével szemben a bíró (az indítványozó) által benyújtott jogorvoslati kérelem folytán indult, valamint az ahhoz egyesített, a Bjt. 81. § (1) és (2) bekezdése szerinti szakmai alkalmatlansági eljárásban az indítványozó a minősítés „alkalmas”-ra való módosítását kérte.
- [6] A másodfokú szolgálati bíróság többek között vizsgálta – az indítványozó értékelésekor kiemelt kérdéskörök közül –, a vizsgált eljárások során a felek tájékoztatása elmaradásának problémáját. Továbbá kiemelte, hogy „az eljárása során áttekintett, a gazdasági ügyszakban hozott határozatok indokolásbeli hiányosságai túlmutatnak a határozatszerkesztési hibákon”. A bíró „a jogvita eldöntése során alkalmazott jogszabályt számos esetben nem jelölte meg”, és/vagy nem adott számot a bizonyítékok értékeléséről sem.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett bírósági döntések indokolása konkrétumot nem tartalmaz, csupán olyan általánosságokat, amelyek a vizsgálat részeként elemzett, a bírói tevékenységére vonatkozó statisztikai adatokkal ellentétesek.
- [8] Az indítványozó véleménye szerint a Fővárosi Törvényszék elnökének az indítványozó bírói tevékenységére vonatkozó értékélése és a szolgálati bíróságok döntései megsértették az Alaptörvény alábbi cikkeit: XII. cikk

- (1) bekezdés; XII. cikk (2) bekezdés; XV. cikk (1) bekezdés; XV. cikk (2) bekezdés; XXIII. cikk (8) bekezdés; XXVIII. cikk (1) bekezdés; 26. cikk (1) bekezdés.
- [9] Az indítványozó nyilatkozott arról, hogy a fentebb megjelölt ügyben nincs rendkívüli jogorvoslati eljárás folyamatban.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság főtákará hiánypótlási felhívására határidőben benyújtott alkotmányjogi panasz kiegészítésében az indítványozó fenntartva korábbi, az eljárások lefolyására vonatkozó kronológiai és kritikai nyilatkozatait, hivatkozott arra is, hogy a Fővárosi Törvényszék elnökének az indítványozó bírói tevékenységére vonatkozó értékelése és a szolgálati bíróságok döntései megsértették az Alaptörvény alábbi cikkeit: R) cikk (1) bekezdés; R) cikk (2) bekezdés; R) cikk (3) bekezdés; T) cikk (1) bekezdés; T) cikk (2) bekezdés; T) cikk (3) bekezdés; XII. cikk (1) bekezdés; XII. cikk (2) bekezdés; XV. cikk (1) bekezdés; XV. cikk (2) bekezdés; XXIII. cikk (8) bekezdés; XXIV. cikk (1) bekezdés; XXVIII. cikk (1) bekezdés; 26. cikk (1) bekezdés.
- [11] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozata (a továbbiakban: Ügyrend) 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. Ennek során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz nem fogadható be.
- [12] 3.1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz formai követelményeinek való megfelelés körében áttekinthette, hogy az indítvány határidőben érkezett-e [Abtv. 30. §-a], illetve, hogy tartalmaz-e határozott kérelmet [Abtv. 52. § (1b) bekezdése].
- [13] 3.1.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [14] Az elsőfokú szolgálati bíróság tájékoztatása szerint a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfÉ.10/2015/7. számú határozatát 2015. október 7-én vette át az indítványozó, míg alkotmányjogi panaszát 2016. január 11-én nyújtotta be – postai úton – az elsőfokú szolgálati bírósághoz. Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a törvényi határidőn túl – a 95. napon – terjesztette elő.
- [15] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg igazolási kérelmet is előterjesztett. Az igazolási kérelemben előadta, hogy 2015. december 7-én – a sérelmezett döntés kézhezvételét követő 60. napon – postára adta alkotmányjogi panasz indítványát az első fokon eljáró Fővárosi Ítéltábla postacímére. A www.birosag.hu honlap szerint a Fővárosi Ítéltábla postacíme: 1055 Budapest, Markó utca 16. A levél a „címzett ismeretlen” jellel érkezett vissza az indítványozó lakcímére. Ezt követően az indítványozó ismételt benyújtotta az alkotmányjogi panaszát, ezúttal a Fővárosi Ítéltábla 1027 Budapest, Fekete sas utca 3. szám alatti címére. Az indítványozó állítása alátámasztására mellékelte az eredeti postai borítékot, a tértivevényt és a bíróság postacímét közlő honlapot nyomtatott formában. Az igazolási kérelemben előadottakra és az azzal egyidejűleg előterjesztett indítványra tekintettel, az Alkotmánybíróság egyesbírói eljárásban, az igazolási kérelmet elfogadta.
- [16] 3.1.2. Az alkotmányjogi panasznak az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben felel meg.
- [17] Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/18. számú döntése, továbbá az első- és a másodfokú szolgálati bíróságok döntése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [18] A Fővárosi Törvényszék elnöke által rögzített értékelés az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja és az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal nem támadható, mert az az Abtv. 1. § a) pontja szerinti egyedi ügy fogalmának nem felel meg: a jogszabályi definíció szerinti, a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő vagy eldöntő bírósági eljárásnak a bírói munka értékelése nem tekinthető. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/18. számú, – az indítványozó bírói munkájának értéke-

lése tárgyában született – döntése tekintetében az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozás vonatkozásában a kérelem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pontja szerinti jogszabályi rendelkezéseknek. A Fővárosi Törvényszék elnöke 2014.El.VI.B.289/18. számú döntése alkotmányjogi panasszal nem támadható.

- [19] Az első- és a másodfokú szolgálati bíróságok tekintetében az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata alapján úgy ítélte meg, hogy a bírák fegyelmi ügyében eljáró szolgálati bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti független és pártatlan bíróságnak tekinthetők, ezért határozatuk alkotmányjogi panasszal megtámadható [lásd: 21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [38]].
- [20] Az indítványozó kérelmében hivatkozott – többek között – az Alaptörvény alábbi cikkeire: R) cikk (1) bekezdés; R) cikk (2) bekezdés; R) cikk (3) bekezdés; T) cikk (1) bekezdés; T) cikk (2) bekezdés; T) cikk (3) bekezdés; XII. cikk (1) bekezdés; XII. cikk (2) bekezdés; XV. cikk (1) bekezdés; XV. cikk (2) bekezdés; XXIV. cikk (1) bekezdés, azonban ezen alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben nem terjesztett elő az alapjog sérelmét alátámasztó, alkotmányjogilag megalapozott indokolást, így kérelme ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, az indokolás hiánya az ügy érdemi elbírálásának akadályá [lásd például: a 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [21] 3.2. Az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényben előírt tartalmi feltételeinek (az Abtv. 27. §-ának, illetve a 29–31. §-ainak) való megfelelés vizsgálata során az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [22] Az indítványozó a szolgálati bírósági eljárásokban résztvett, így érintettsége a támadott határozatokkal összefüggésben megállapítható.
- [23] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [24] Az indítványozó által kifejtettek lényege az, hogy – megítélése szerint – sérült a közhivatal viseléséhez való joga. Hivatkozik arra, hogy az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdése első mondata kimondja: „Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen.”
- [25] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntések továbbá sértik az Alaptörvény által is védett bírói függetlenséget [26. cikk (1) bekezdés], és a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát is. Ez utóbbi vonatkozásában az indítványozó hivatkozik az Európa Tanács Miniszteri Bizottság R(94) 12. számú ajánlására, a jogtörténeti vívmányokra, korábbi alkotmánybírósági határozatokra, párhuzamot vonva a bírák nyugdíjazási korhatára megváltoztatásának esetével is. Értelmezi továbbá az alkalmatlan szó jelentését, az alkalmatlanság fogalmát.
- [26] Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont].
- [27] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, illetve ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel.
- [28] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja alapján alkotmányjogi panasznak olyan bírói döntéssel szemben van helye, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért. E sérelem lényegét és az eljárás megindításának indokait az alkotmányjogi panaszban kell tartalmaznia. Rámutat az Alkotmánybíróság, hogy az Abtv. 52. § (2) bekezdés alapján az alkotmányjogi panasz tekintetében az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik – az Abtv.-ben taxatív felsorolt kivételektől eltekintve. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [29] 3.3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és 26. cikk (1) bekezdése tekintetében nem tartalmaz alkotmányjogilag releváns érvelést arra nézve, hogy a támadott határozatok miért ellentétesek az Alaptörvény fentebb megjelölt rendelkezéseivel.
- [30] Az Alkotmánybíróság hatásköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.

- [31] Az Alkotmánybíróság arra is számos határozatában rámutatott, hogy nem rendelkezik hatáskörrel arra sem, hogy a perorvoslati bíróság felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {elsőként: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28] és ezt követően is számos AB végzés}. Az a tény, hogy az eljáró bíróság az indítványozó által irányadónak tartottól eltérően értelmezte az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [32] 3.4. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint, az 56. § (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2016. október 24.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/173/2016.

• • •